

ՆԻԻԹԵՐՈՒ ՑԱՆԿ — INHALTSVERZEICHNIS

ԽԵ. 1931 ՏԱՐԻ — XLV. JAHRGANG

(ԱՍՏԵՂԱՆԻՇՆԵՐԸ [*] ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԳ ԵՆ)

ՅՕԳՈՒՆԻՇՆԵՐ

- Աբրահամեան Ռ., Կարնեցի Սերովբէ Վարդապետի նամակները Ղրիմեցի Յովհաննէս Վարդապետին. 72, 252:
- Ակինեան Հ. Ն., Ասապով, Ժէ. դարու (1670) տաղասաց ժր. 527:
- Եղիշէ վարդապետ եւ իւր Պատմութիւնն Հայոց պատերազմին. քննական ուսումնասիրութիւն. 21, 129, 321, 393, 449, 585, 677:
- *Երուանդ Լալայեան, Հայ մեծ ազգագիրը. 289:
- Եփեսոսի (Երրորդ տիեզերական) Ժողովը. 359:
- Արքայեան Ն., Հնչարանական դիւանագրութիւններ. 352, 517:
- Գարամանկեան Հ. Ա., Երուանդ Լալայեան (Կենսագրութիւն). 290:
- Ժողովրդական հաւատքը Եգնիկի քով. 232, 423, 489, 637:
- Թորգոմեան Գիլտ. Վահրամ Յ., Երեմիա Զէլայի Քէօմիւրճեան. Յաւելուածական մասեր ծանօթագրութեանց. 88:
- Մեխիք-Շահնազարեանց Կ., Նիւթեր Ղարաբաղի հայ ազգագրութեան: — Տնային բժշկութիւն. 246:
- Սարուխան, Աղեքսանդր Մանթասչեանց. մեծ վաճառականն եւ բարեգործը. Յիշողութիւններ՝ իր մահուան 20ամեակի առթիւ. 81, 261, 363, 433, 532, 691:
- Տաշեան Հ. Յ., Հաթեր եւ Ուրարտեանք. Մատենագիտական ուսումնասիրութիւն. 50, 202, 340, 414, 473:

Aufsätze

mit einem deutschen Resumé.

- Abrahamian R., Die Briefe Serovbe Vardapets an Johann Khrimetzi (19. Jahrh.). 72, 252.
- Akinian P. N., Asapov, ein armenischer Volksdichter aus dem 17. Jahrhundert (1670). 527.
- Elisäus Vardapet und seine Geschichte des armenischen Krieges. 21, 129, 321, 393, 449, 585, 677.
- Ervand Lalayan, ein Nachruf. 289.
- Das Ephesinische Konzil und die armenische Kirche. 359.
- Aghbalian N., Beiträge zur armenischen Lautlehre. 352, 518.
- Karamanlian P. A., Ervand Lalayan (Biographie). 290.
- Der armenische Volksglaube bei Eznik. 232, 423, 489, 637.
- Thorgomian Dr. Vahram, Annotationen zur Geschichte von Konstantinopel (Zusätze). 88.
- Melik-Schahnazarian K., Die Volksmedizin bei den Armeniern in Karabagh. 246.
- Saroukhan, Alexander Manthaschian (Biographie). 81, 261, 363, 433, 532, 691.
- Dashian P. J., Hethiter und Urartäer. 50, 202, 340, 414, 473.

ՈՅԼԵՐՈՅԼՔ

- Ակինեան Հ. Ն., Յովհաննէս Պան Մասեհեանի մահը. 583:
- Գարամանկեան Հ. Ա., *Ստեփան էլմաս, Հայ մեծ երգահանը. 700:
- Սարուխան, Հայերէնի ամբիոնը Բրիւսէլի համարարանում. 657:
- *Աւետիս Պետրոս ԺԳ. Արքիեպրեան Կաթողիկոս-Պատրիարք Տանն Կիլիկիոյ. 577:
- † Պօղոս Պետրոս ԺԳ. Թէրզեան Կաթողիկոս Պատրիարք Տանն Կիլիկիոյ. 673:
- † *Գեր. Հ. Գրիգոր Գովրիկեան, Ընդհանրական Արքայր Միթրեան Միարանութեան (Յուզարկաւորութիւն. ցաւակցութիւններ). 1:
- *Գերայայծառ Հ. Մեսրոպ Վ. Հապոզեան, Ընդհանրական Արքայր Վիեննայի Միթրեան Միարանութեան. 385:
- Ամփոփում կարեւոր յօդուածներու (դերմաներէն). 127, 313, 381, 447, 565, 661:

ԳՐԱԽՍՈՒՆԵՆԵՐ

- Բարախեան Ա., Հայաստանի լեռներու անդրաբնութիւնները (գրախօսած Հ. Ա. Գարամանկեան). 706:
- Basmadjian K. J., Les inscriptions arméniennes d'Ani, de Bagnaïr et de Marmachên (գրախօսած Հ. Ն. Ակինեան). 659:
- Baur P. Chrysostomus, Der hl. Johannes Chrysostomus und seine Zeit (գրախօսած Եղ. Պօղոս Խասապեան). 375:
- Bezold Karl, Stern Glaube und Sterndeutung (գրախօսած Հ. Ա. Գարամանկեան). 560:
- Cumont Franz, Die orientalischen Religionen im römischen Heidentum (գրախօսած Հ. Ա. Գարամանկեան). 305:
- Երամեան Համբարձում, Յուշարձան Վանպուրականի (գրախօսած Հ. Ա. Գարամանկեան). 560:
- Essad-Bey, Der Kaukasus (գրախօսած Հ. Ն. Ակինեան). 709:
- Charles-F. Jean, La religion sumérienne d'après les documents sumériens antérieurs à la dynastie d'Isin (գրախօսած Հ. Ա. Գարամանկեան). 711:
- Ընդարձակ Տարեցոյց Ս. Փրկիչ Ազգ. Հիւանդանոցի Ը. տարի (գրախօսած Հ. Ն. Ակինեան). 707:

Miscellanea:

- Akinian P. N., Johann Khan Massehian (Nekrolog). 583.
- Karamanlian P. A., *Stephan Elmas, der armenische Komponist. 700.
- Saroukhan, Eine Lehrkanzel für die armenische Sprache in Brüssel. 657.
- *Avetis Peter XIV. Arpiarian, Katholikos und Patriarch. 577.
- † Paul Peter XIII. Tersian, Katholikus und Patriarch. 673.
- † *Erzbischof Dr. P. Gregor v. Govrik, Generalabt der Wiener Mechitharisten. 1.
- *Hochw. P. Mesrop Habozian, Generalabt der Mechitharistenkongregation. 385.
- Resumé der wichtigsten Abhandlungen (Deutsch). 127, 313, 381, 447, 565, 661.

Besprechungen:

- Babachian A., Sagen über armenische Berge (besprochen von P. A. Karamanlian). 706.
- Basmadjian K. J., Les inscriptions arméniennes d'Ani, de Bagnaïr et de Marmachên (besprochen von P. N. Akinian). 659.
- Baur P. Chrysostomus, Der hl. Johannes Chrysostomus und seine Zeit (besprochen von P. E.). 375.
- Bezold Karl, Stern Glaube und Sterndeutung (besprochen von P. A. Karamanlian). 560.
- Cumont Franz, Die orientalischen Religionen im römischen Heidentum (besprochen von P. A. Karamanlian). 305.
- Eramian Hambartzoum, Erinnerungen aus Wan-Waspurakan (besprochen von P. A. Karamanlian). 560.
- Essad-Bey, Der Kaukasus (besprochen von P. N. Akinian). 709.
- Charles-F. Jean, La religion sumérienne (besprochen von P. A. Karamanlian). 711.
- Almanach des Nationalspitals S. P'rkic (besprochen von P. N. Akinian). 707.

Մակարեան Ա. Յ., Յուշադիրք թրակիոյ եւ Մակեդոնիոյ հոյ դադութներու (գրախօսած Հ. Ն. Ակինեան). 304:

Mandelstam André N., Das armenische Problem im Lichte des Völker- und Menschenrechtes (գրախօսած Հ. Վ. Փունկուզ). 558:

Փաշանեան, Ռոտոսթոյի Հայերը (գրախօսած Հ. Ն. Ակինեան). 714:

Գրատէրին տեղեկատու. ցուցակ 1930 տարւոյ հայերէն եւ հայագիտական հրատարակութիւններու. 569, 665, 717:

Makarjian A. J., Die armenische Kolonie von Thrazien und Makedonien (besprochen von P. N. Akinian). 304.

Mandelstam André N., Das armenische Problem im Lichte des Völker- und Menschenrechtes (besprochen von P. V. Pounkouz). 558.

Pačac'ian, Die Armenier von Rodosto (besprochen von P. N. A.). 714.

Literarischer Anzeiger für das Jahr 1930. 569, 665, 717.

Ժ Ա Ղ Կ Ե Փ Ո Ի Ն Զ

Բէր-Չօրեան Տիգ. Թագուհի Նկարչուհի. 125:

Գուշակեան Թորգոմ Եղ. Պատրիարք Երուսաղէմի. 445:

Երզա Նիկողայոս. 378:

Թզաթեան Արմէն. 561:

Լէման-Հաուարի ծննդեան 70ամեակը. 124:

Խանգատեան Չ. եւ Վենիգելոս. 125, 563:

Խաչատրեան Ս. Նկարիչ. 381:

Կիւլէսեան Բարդէն Եղ. Կաթողիկոս Տան Կիլիկիոյ. 455:

Կոմիտաս վարդապետի 60ամեակը. 446:

Կտակ մը ի նպաստ Երեւանի Համալսարանին. 314:

Հայ Ազգաբազման Ընկերութիւն մը եւ Ազգաբազման Հանդէս մը անհրաժեշտ է. 379:

Հայ արուեստագէտներու ցուցահանդէսը Սէվրի մէջ. 448:

Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան 25ամեակը. 382:

Հայ Խեցեղործութիւնը Պարիսի Գաղթային ցուցահանդէսին մէջ. 564:

Հայ Մշակոյթի Բարեկամներու Ընկերակցութիւնը. 126:

Հայագիտութիւնը Պրագի Համալսարանին մէջ. 125:

Հայկական հնութիւններ Սինայի լեռան Ս. Կատարինէի վանքին մէջ. 380:

Հայր եւ Որդի Պետրոսեանները. 313:

Ղազիկեան Հ. Արսէն՝ անդամ Վենետիկի Գիտութեան Գրականութեան եւ Արուեստի Կաճառին. 446:

Մէլգուրեան Ալիս. 563:

Նահատակ դրաղէտներու բարեկամներ. 311:

Նէօլոգիկէ Թէոդոր †. 125:

Շահին Էտկար. 125:

Ուսուցչապետ Մակլէր Բուլղարիոյ մէջ. 562:

Պարսկական արուեստի ցուցահանդէսը. 126:

Պատուրեան Օր. Մարի. 564:

Սօս Մելիք. 381:

Տէր-Ներսէսի Օր. Սիրարբի. 125, 380:

Քէլէկե. Տիգրան Խան. 564:

Caucas .. 310:

Société des Etudes arméniennes. 124:

ՊՕՂՈՍ ՊԵՏՐՈՍ ԺԳ. ԹԷՐԶԵԱՆ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ-ՊԵՏՐՈՍԻ ԾԵՆՆ ԿՈՂՄԻՏԵ

Հնչեց Տիգրիսի ափունքէն թօթաքեր այժմը, թէ հանգեալ ի Տէր Դեկտ. 15ին Պօղոս Պետրոս ԺԳ. Թէրզեան: Գերերջանիկ Հոգեւոր Տէրն անցեալ մարտին մեկուսացած էր Հոռմ եւ Յունիսին ներկայացուցած Ս. Գահին իւր հրաժարականը կաթողիկոսական-պատրիարքական աթոռէն: Կապէր հոն անդորրութեան մէջ՝ յանձնուած բժշկական խնամոց: Սրտի հինաւուրց տկարութիւն մը, որ բունած էր իր մէջ, կ'ընկճէ զինքն այժմ՝ ի մահ:

Ծնած է Թէրզեան ի Կուտինա (Բէօթարեա) Փոնդացոց, 12 Սեպտեմբեր (20 Օգոստ. հ. տ.) 1855: Եկեղեցական ուսումներն առած ի Հոռմ Ուրջանեան վարժարանին մէջ, կ'ընդունի 1883ին քահանայական ձեռնադրութիւնն եւ կը վերադառնայ հայրենիք, գործելու իւր ժողովրդեան մէջ: 18 Սեպտ. 1892ին կը քարձրացնէ զինքը Ստեփանոս Պետրոս Ժ. Ազարեան եպիսկոպոսութեան՝ յանձնելով իր հովուապետութեան Ատանայի թեմը: Կը քարգաւաճէ հոս արդիւնաւէտ գործունէութիւն մը մինչեւ 1910, Ապրիլ 23, երբ կը հռչակուի յաջորդ Պօղոս Պետրոս ԺԲ. Սապաղեանի կաթողիկոսական-պատրիարքական Աթոռին վրայ ի Կ. Պոլիս (օծուած 26 Յունիս 1910):

Երբ հովուապետն էր Ատանայի թեմին, ունեցաւ Թէրզեան ժիր գործունէութիւն մը. հիմնեց Դպրոց, Եկեղեցի մը աշխատեցաւ թեմին զարգացման: Բայց հազիւ սկսած էր պտղաբեր ըլլալ իւր աւարներու քրտնաջան աշխատութիւնը, երբ կուտակուեցան միլիարներ ամսերն Ատանայի վրայ (1909, Ապրիլ 1—3) եւ ի թիմելական ոչնչացուցին ինչպէս ժողովուրդը նոյնպէս կրթական հիմնարկութիւնները. անոնք զոհ գացին վայրագ կոտորածի:

Ազգասէր եւ ազգանուէր ոգին, զոր ի հանդէս բերած էր Թէրզեան իւր այս գործունէութեան ընթացքին, եղաւ որդիչ պատճառը հաւաքելու իւր շուրջը ընտրական ժողովին ձայները:

Կաթողիկոսական-պատրիարքական գործունէութեան քսանամեայ ժամանակամիջոցին տեղի ունեցան քաղաքական անսախատեալ յեղափոխութիւններ այն միջավայրին վրայ, ուր ասպարէզն էր Թէրզեանի գործունէութեան: Ծանւ ազգային արտաքին եւ ներքին կեանքն ապրեցաւ կնճիղներ: Կը պահանջէր բազմադորդ ժամանակը հայրապետական աթոռին վրայ աւելի քաղաքագէտ, աւելի վարչագէտ,